

Seat No. : _____

AJ-104

April-2023

M.A., Sem.-IV

508 : Gujarati

(કોશ વિજ્ઞાન અને ઇતિહાસલેખન)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

નીચેના પ્રશ્નોના વિસ્તારથી જવાબ લખો :

1. કોશની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી, કોશ નિર્માણની પ્રક્રિયા સમજાવો. 14

અથવા

ગુજરાતીમાં તૈયાર થયેલા મહત્વના કોશનો પરિચય આપી તેની ઉપયોગિતા જણાવો. 14

2. સૂચિ એટલે શું તે જણાવી, તેની આવશ્યકતા જણાવો. 14

અથવા

કોઈપણ બે ગુજરાતી સૂચિગ્રંથોનો પરિચય આપી, તેની ઉપયોગિતા જણાવો. 14

3. સાહિત્યના ઇતિહાસ લેખનની વિભાવના સમજાવો. 14

અથવા

ઇતિહાસના વિવિધ પ્રકારો જણાવી, સાહિત્યિક ઇતિહાસ અને અન્ય ઇતિહાસ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. 14

4. ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ ઇતિહાસ વિશે પરિચયાત્મક નોંધ લખો. 14

અથવા

નોંધ લખો : (બંને) 14

(1) સાહીના સાહિત્યનું દ્વિઢર્શન

(2) ગુજરાતી સાહિત્ય : મધ્યકાળ (અનંતરાય રાવળ)

5. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (ગમે તે સાત) 14

(1) 'અર્વાચીન કવિતા' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.

(a) રામાનારાયણ પાઠક

(b) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી

(c) સુન્દરમ્

(d) કે.કા. શાસ્ત્રી

- (2) 'ગુજરાતી વિશ્વકોશ' ના મુખ્ય સંપાદકનું નામ જણાવો.
- (a) જયંતભાઈ કોઠારી (b) હરિવલ્લભ ભાયાણી
(c) અનંતરાય રાવળ (d) ધીરુભાઈ ઠાકર
- (3) સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીએ વિશ્વકોશ સંદર્ભે પ્રગટ કરેલ ગ્રંથમાળાનું નામ જણાવો.
- (a) જ્ઞાન ગંગોત્રી (b) સાર્થ જોડણીકોશ
(c) ગુજરાતી સાહિત્યકોશ (d) બૃહદ ગુજરાતી કોશ
- (4) 'ગુજરાતી સાહિત્યકોશ' કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો છે ?
- (a) ગુજરાત વિદ્યાસભા (b) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
(c) ભારતીય વિદ્યાભવન (d) દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમી
- (5) 'નર્મકોશ' ના કુલ કેટલા ભાગ છે ?
- (a) ચાર ભાગ (b) પાંચ ભાગ
(c) નવ ભાગ (d) છ ભાગ
- (6) રામાનારાયણ પાઠકના ઈતિહાસ પુસ્તકનું નામ જણાવો.
- (a) અર્વાચીન કવિતા (b) આપણા કવિઓ ખંડ-1
(c) ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ (d) અર્વાચીન કાવ્ય સાહિત્યનાં વહેણો
- (7) સાહિત્યિક ઈતિહાસમાં સમયખંડને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (a) સમય (b) વિભાગ
(c) યુગ (d) કાલખંડ
- (8) 'ગુજરાતી ભાષાનો અંત્યાક્ષરી કોશ' ના સંપાદકનું નામ જણાવો.
- (a) કેશવરામ કા. શાસ્ત્રી (b) ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા
(c) જયંત કોઠારી (d) ઈશ્વરભાઈ પટેલ
- (9) 'સામાયિક લેખસૂચિ' પુસ્તકના સંપાદકનું નામ જણાવો.
- (a) રતિલાલ નાયક (b) કીર્તિદા શાહ
(c) કિશોર વ્યાસ (d) દલપત ચૌહાણ
- (10) ગોંડલના રાજા ભગવતસિંહજીની સક્રિયતા અને પ્રેરણાથી તૈયાર થયેલ કોશનું નામ જણાવો.
- (a) અમરકોષ (b) ભગવદ્ગોમંડલ
(c) ગુજરાતી વિશ્વકોશ (d) જ્ઞાનગંગોત્રી
- (11) 'લલિતકલા સંજ્ઞાકોશ' ના સંપાદકનું નામ જણાવો.
- (a) કિશોર વ્યાસ (b) યોગેન્દ્ર વ્યાસ
(c) અભિજીત વ્યાસ (d) અનંતરાય રાવળ
- (12) અમરસિંહ કૃત 'અમરકોષ' નું મૂળ નામ જણાવો.
- (a) સાહિત્ય કોશ (b) નામલિંગાનુશાસન
(c) નિઘંટુ (d) પાયાનો પર્યાયકોશ